

Teutoburgin metsän taistelu v. 9 jKr

Mika Rissanen, FL, historian opettaja, Anjalankosken lukio

Kaksi vuosituhatta sitten käyty Teutoburgin metsän taistelu oli yksi Rooman sotahistorian käännekohdista. Germaanien roomalaisarmeijalle tuottama tappio pysäytti Rooman valtakunnan laajenemisen Keski-Euroopassa ja vakiinnutti rajan Rein-joelle.

Publius Quinctilius Varuksen johtamat kolme roomalaislegioonaa joutuivat vuonna 9 jKr. germaanipäällikkö Arminiuksen suunnittelemaan väijytykseen Teutoburgin metsässä. Marssimuodostelmassa olleet roomalaiset eivät itselleen tuntemattomassa peitteisessä maastossa päässeet hyödyntämään sotilaallisia vahvuuksiaan. He olivat hajallaan eivätkä rajuilmassa käydyssä taistelussa pystyneet järjestymään organisoituun puolustukseen. Maaston tuntevat ja olosuhteet hallitsevat germaanit tuhosivat roomalaislegioonat lähes kokonaan. Germaanien haltuun päätyivät myös kahden legioonan kotkalla koristetut sotamerkit.

Roomalle barbaarien tuottama tappio merkitsi suurta häpeää. Erityisen raskaana koettiin vaakunakotkien menetykset. Taistelu vaikutti myös Augustuksen ja hänen seuraajansa Tiberiuksen laajentumispolitiikkaan. Germaanian metsiin ei enää haluttu mennä suinpäin, ja Rein jäi Rooman valtakunnan pohjoisrajaksi.

Nykypäivästä katsoen Teutoburgin taistelun seuraukset olivat kauaskantoisia. Reinistä tuli paitsi kulttuuripiirien, myös kielialueiden raja. Idässä germaaniset kielet pysyivät elinvoimaisina, lännessä latina, joka oli jo syrjäyttänyt kelttikielet ynnä muita vähemmistökieliä, muuntui aikojen saatossa romaanisiksi kieliksi.